

SZARVASI ÚJSÁG

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	MEGJELENIK:	HIRDETESEK
Egész évre 6 frt. — kr.	hetenként egyszer vasárnap .	jutányos áronvételnek íel.
Félévre 3 frt. — kr.	Az előfizetési pénzek, ugy, a lap szellemi részét	A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomda
Negyedévre 1 frt 50 kr.	illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra	intézetbe küldendők.
Egyes szám ára 12 kr.	czimazendők.	Budapestben: lapunk számára hirdetéseket el-
	A nyilt-terben minden garmondsor díja 25 kr.	fogad Jaulusz Gyula Dorottya utca 11. sz. továbbá
		A. V. Goldberger, servitátér 3. sz. alatt.

Nincs társadalmi élet.

Hiába van ez országnak gazdasági műveltségi és nemzetiségi gyúpontja itt a nagy magyar alföldön, ezek az ugynevezett „nagy parasztvárosok” mintha csak megvolnának csökönysödve a stagnálásban. — intensive haladni még sem akarnak.

Hiába a nagy elhatározások, hiába a vidék sajátjának untalan felszólamlásai, hiába nyert vasutat, helyi vagy megyei középületeket egyik, másik mezőváros; mégis egy kettő kivételével — néhány évtized sem mutathat fel figyelemreméltó és előnyös változást egyik vagy másik mezővárosban.

És ezenfelül mindenki és unos untalan panaszkodik a felett, hogy az élet itt lethargicus, gyötrően egyhangú és nyomasztóan unalmas.

Az életmódban a vidéki intelligencia tökéletesen átvette a nagy városok divatát; többet mondok — még hóbortjait is, de hogy modern szükségletkép gondoskodtak volna a vidéken a modern ember szellemi táplálékairól, színházról, kedélyes társaskörökről, stb. arról szó sincs.

A nők — kivéven olykor a mesterségesen készített táncmulatságokat — a férfivilággal egyéb érintkezési pontokat nem bírnak; a férfiak elvesztik a dörög életkedvet és vagy egyedül a napi foglalkozásba merülnek el, vagy lelkük egvébél be nem telhetvén — alantas szenvedélyeknek lesznek rabjai.

Hígyjék el uraim, vajmi szomorú körülmény ez, amely aláassa a valódi szellemi és anyagi fejlődés talaját.

A műveltebb osztályoknak nélkülözhetlenül szükségük van a a gyötrő napi munkásság után szórakozásokra, erkölcsi érzetüket emelő szellemi élvezekre;

nehogy a prózai kenyérkereseti pályán szívük elfásuljon, férfias eszményeik elhomályosuljanak és üdítő szórakozás helyett sorvasztó kártya és dörbészolási szenvedélyeknek essenek áldozatauk.

A zárkózott családi élet csendes egyhanguságával még nem teszi teljessé a boldogság eszméjét; mozgalmás és változatos társadalmi életre volna a vidéken szükség, amely a kedélyt emelje és az izlést nemesítse.

Az igaz, hogy ennek első feltétele a biztos anyagi jóllét volna és ez most középosztályunk anyagi zűláltsága idején, nincs még a magá teljében, a honoráriói és hivatalos pályák kellő anyagi és morális méltánylást nem találnak; hanem ez csak átmeneti stadium és a bomlás phasisából már kezd kibontakozni egy szilárdabb alapokra fektetett magyar középosztály, mely azonban — a vidék nem nyujtván figyelemreméltó élet, változatosságot — egész figyelmével és érdekével a főváros felé gravitál, mert egyedül ez képes a művelt ember egész eszme körét igénybe venni.

A vidéken mindeh csendes és nyomasztóan egyhangú; az emberek panasszal fordulnak egymáshoz, hogy; tenni kell, mert nincs társadalmi élet.

Nos hát tenni kell! Hisz a társadalmi szellem csirája a legtöbb ember keblében adva van; csak akarat kell teljes kifejlesztésére.

A fiatalságnak e téren első rangú missiója van. Ne induljon nagy hangra, de üres szívű férfiak után, kiknek lépteit a közügyek czége alatt hitvány önérdék vezéri.

Az élet reális oldalának józan kultiválása mellett ne feledkezzenek meg ama szellemi érdekek-

ről, melyeknek ápolására a fiatal sziv hivatva van. Igyekezzenek a társasélet nemesítésén, az irodalmi, művészeti érdekek fejlesztésén munkálni.

A családapák viszont törekedjenek arra, hogy a családi kör nyitva legyen oly társadalmi érintkezések számára, melyek legalkalmasabbak a közös művelődési érdekek fejlesztésére. Ezek a bizalmas érintkezések legfontosabb talpkövei a társaséletnek; erre törekedjünk, ha azt akarjuk, hogy a mai sivár társadalmi viszonyok kedvező fordulatot vegyenek.

Az óhajlás mindnyájunk szívében él; vajha akartatá erősödnék az, s az eddigi közöny helyét élénk érdeklődés, a bizalmatlanságát tartaléktalan nyílt bizalom váltaná fel!

Csarnok.

Garibaldiról.

(Vége.)

Az egész szigetet négy hó alatt meghódította s augusztusban tekintélyesebb hadtesttel átment a nápolyi száraz földre. Utközben a nápolyi királyi seregekkel többé kevésbé makacs csetepatéi voltak, de ez utóbbiak mindenütt hátráltak úgy hogy Garibaldi szeptember 4-én már Nápoly falai alatt állott.

Három nappal később pedig, mint mind a két Szcizilia diktatora, bevonult a székvárosba.

A nép által kikiáltotta Viktor Emanuelt királynak, ő pedig letette a diktátori hatalmat és vissza vonult kis szigetére az eke mellé; odaadta a két királyság kormányát Viktor Emánuelnek, s megtartotta magának szegénységét.

De ott is hazája sorsa foglalkoztatta, s miután művét befejezettnek csak akkor tartotta, ha Olaszországnak Rómát megszerzi, elhatározta annak bevételét, mint Nápolyt bevette volt. Palermóba ment és önkényteseket toborzott, kiket Kalabrián át Róma felé vezetett. Egyik meghittje azonban, mivel szándékait közölte, elárulta tervét III. Napoleonnak. Viktor Emánuel a francia császár unszolására nagy sereget küldött ellene. Augusztus 28-án Garibaldi és a királyi csapatok vezére Pallavicini ezredes közt Aspermontenál véres harc támadt, Garibaldi súlyos sebet kapott és foglyul esett. A király öt ezután Caprerába száműzte.

Ez időtől kezdve egész 1867-ig Garibaldi részint Caprerában élt, részint utakat tett s a többek közt Angliába is átment, hol őt mint triumfátort fogadták, úgy hogy fogadtatása majdnem oly fényes volt, mint Kossuth Lajosé 1851-ben. Azon időben népszerűsége letőpontján állott, mindenütt a civilizált világon, kivált Magyarorszában, hol nemesen alkalmat dícsőítették, de számos magyarországi megyék már 1861-ben tüntetésül Ausztria ellen bizottsági tagul választották.

1866-ban a rövid osztrák-harc alatt Garibaldi 20 zászlóalj önkénytes élén megkezdte a harcot, hogy Terentinót elfoglalja. E hadjárat azonban a poroszok győzelme által, melyet Szadovánál az osztrákok fölött kivívtak nem sokára be volt végezve. Ausztria ugyanis átengedte III. Napoleonnak Velenczét. Ez időtől lehet számítani az ugynevezett Itália irredenta izgatást. Az olaszok ugyanis igényt formálnak

T Á R C S A

A zöldhajtokás huszárok.

Dr. Bácskay Alberttől.

(Vége.)

Este felé tehát — nehogy az előleges aláírásokkal a megerősített vacsora szerződés megszegessék — mind a 200 terítéknek akadt gazdája. Szólt a Nácziék muzsikája, összecsendült a pohár, ömlött a bor, egymás szavába kaptak a ruczaháti casinónak uri tagjai. A hölgyek természetesen otthon maradtak, vidéken asszonyfélének nem illik a korcsmába járni. mert régi mohamedán szokás az, hogy az asszonymak otthon a helye és csak akkor léphet be nyilvános helyen a férfitársaságba. ha ki vagyon irva, hogy „ma a ruczaháti ifjuság az uri casinó helyiségében a városi kórház, könyvtár, vagy a jó Isten tudja miféle jótékony célra zártkörű táncvigalmat rendez, melyre . . . stb. stb.” Tehát most is csak akkor jöhetnek a hölgyek, ha a vacsorának vége, egyszóval ha az urak már teljesen elkészültek.

Ez a megváltó időpont úgy látszik már be is következett mert ime hárman toasztoznak egyszerre, a cigánybandát háromfelé szakították, hogy egyszerre három urnak szolgálhasson, kinek-kinek a maga nótáját huzván, a Kárász Pista meg a Csomor Jóska pedig kezdi kifelé dobálni az asztalokat és székeket, sőt az ellenszegülő casinoi tagokat is. E két ifjú ur semmiféle körülmények között sem feledkezik meg a lovagias férfi első kötelességéről, az udvariaságról: a hölgyek

itt lesznek csakhamar és addig ki kell takarítani a pályatért.

Nini jönnek is már! Ifju urak rohaunak a kedves kisasszonyokat lekapcsolni mamáik karjairól, kihámozni felöltőjükből; új meg új jelenségek jönnek a terembe, amelyet is imént még fojtó pipafüst és rekedt dorbézolás töltött be, megtelik üde ifju lányarczokkal és azokkal a szép molruhákkal, amelyeket ma délben a ruczahidon volt szerencsénk csodálhatni.

Katonai pontossággal megjelent mind a 36 szüz. Hja bizony. Ruczaháton ritkán esik tánczvigalom! Pedig vidéki lányoknak ez az egyetlen szórakozásuk, míg az urak naponként mulatnak: addig a hölgyek otthon búsúlnak, tartanak szörnyű takarításokat, nagymosást, kenyérsütést, szóval teljesítik ama szívet-lelket boldogító magasztos női hivatást, amelyet női eszménynek neveznek a költők. A mamák elfoglalják helyüket a falak körül elhelyezett székeken, onnan el nem mozdulnak kivilágos kivirradtig, hacsak a Juliskának el nem szakad a ruhájáról egy-egy másli vagy fodor, vagy a Tónikának meg nem bomlik a frizurája, amit azután a gondos mama siet megigazítani készen tartott haj-és gombostűkkel.

De azért ne gondolja senki, hogy azok az erényes mamák majd valahogyan elunják magukat és elszundítanak ülőhelyökön. Korantsem! A mamák fontos órhelyen ülnek ilyenkor, a honnan áttekinthető az egész csatatér, innen tisztán meglehet látni, hogy ki kinek udvarol, kinek a szemei

Trentinóra és Triesztre és Garibaldi mindig élén állott e mozgalomnak.

Minthogy az expedíciót Trentinó ellen abba kellett hagynia. Garibaldi ismét Róma elfoglalását tervelte. Fiai Menotti, Ricciotti mindig szították az elégedetlenséget a kormány ellen. Garibaldi maga is, bármennyire leskelődtek is a királyi hajók Caprera körül, hogy megakadályoztassák szökését, éjjel egy kis vitorlás hajón elhagyta a sziget és ott teremt hivei közt, November első napjaiban egész serege Róma felé indult. Midőn Mentanához értek, a pápai sereg utját állotta, de Garibaldi futásra kényszerítette őket. Ekkor azonban francia csapatok rontottak elő és borzasztó vérontást vittek végbe körülkerített seregében. Garibaldi ismét visszavonult szigetére s ide temetkezett el bujával III. Napoleon politikája és Viktor Ema-nuel gyámoltalansága fölött.

Ez időben irt két regényt, melynek egyike „A pápa uralma” igen sok nyelvre, s így a magyarra fordítva is megjelent.

1870-ben, miután szeptember 4-én a szedáni gyásznapi után Franciaországban a köztársaságot kikiáltották, Garibaldi feledvén azt, mennyit szenvedett a francziák által mind e szenvedéseit s hazájára mért csapásokat csak III. Napoleonnak tulajdonítván, szíve sugallatát követve, Franciaországba ment és itt a francia trieurökből sereget szervezett. Gambettával Lyonban találkozott, ki őt mint Franciaország dictátora az összes francia trieurök fővezérévé nevezte ki.

Garibaldi volt itt valamennyi franciaországi vezér közt az egyetlen, ki nemcsak egyszer sem szenvedett vereséget, hanem nevezetes előnyöket is vívott ki, jelesül Dijon, Besancon és Dole vidékén, hol Werder porosz tábornok és von der Thann bajor tábornok csapatai ellen arczolt. Bourak francia marsall feladata lett volna Garibaldival egyesülni, de ez

oly lassan és ügyetlenül működött, hogy seregét Werder és Manteuffel tábornokok Svájcba szorították, hol kénytelen volt a szövetséges kormány hadseregének megadni magát.

Garibaldi, azután is, midőn Bismarck és Jules Favre közt megtörtént a békeegyezmény, még egy ideig folytatta hadi működéseit, miglen a Bordeauxban székelő kormány tudósította, hogy az ellenégeskedéseket meg kell szüntetni. Az ő csapata volt a legtarkább egész Franciaországban, nemzeti-ségi tekintetben, mert alig van csak egy-egy nemzet is Európában, melyből nem lettek volna katonái; a magyarok közt kik alatta szolgáltak, volt a jelenlegi országgyűlési képviselő Ugrón. Gábor is.

1870 óta meglehetősen visszavonulásban élt Caprerában. Fáradalmi, előrehaladott kora, sebei megtörték testét, és kivált az utóbbi két évben nagyon elgyengült úgy annyira, hogy járni sem tudott, hanem kerekesszéken tolták. Ha egészségi állapota némelykor jobbra változott, megjelent az olasz parlamentben, időről időre szenvedélyes cikkeket vagy leveleket irt a lapokba és ép ily értelemben szónokolt is a parlamentben. Az Itália irredenta, a trentinói tartományok visszakapcsolása Olaszországhoz volt kedvencz eszméje és e bizottság tagjaival folytonos levelezésben és érintkezésben állott.

Mult évben betegeskedése daczára nagy körutat tett egész Olaszországban, s minden városban és faluban egyforma lelkesedéssel fogadták. Ez év elején már annyira el volt gyengülve, hogy holt hírére költöztek Legutóbb Palermóba vitette magát, hol némileg javult ugyan de Caprerába visszatérve állapota ismét rosszabbra fordult, miglen június 2-án est 6 $\frac{1}{2}$ órakor halála bekövetkezett.

(Vége.)

kit keresnek, hogy a Kovácsék Mariskája nagyon is önféledten pihenteti fürtös fejét Parázs Lajos kebelén, — persze a keringőben stb. stb. Szóval ilyenkor szereztetik be félesztendőre a munitio, a melylyel az igen tisztelt asszonyságok a kávéfűszerezik.

Eljött a szép Ilonka is, akik házasfalára tudnillik annak a fránya főhadnagynak, ugyan hogy is hívják? — Ritter Bruno von Sturmffuthnak a neve van félírva nagy vörös betűkkel. Ilonka az egyetlen jó parthie Ruczaháton, azt mondják hogy 600 hold első osztályu föld néz rá (holdját 1600 quadrát ölivel számítva).

De a helybeli ifju urak még se szívesen förgölődnek körülötte; azt mondják; hogy nagyon rátartó és csipős, meg osztán mindig úgy beszél; mintha nyomtatásból szólna meglátszik rajta, hogy vasorrú bábák; vagyis azok a fura anglus agszüzek nevelték Pesten. Ilonka kisaszony ugyanazt a fehér ruhat viselte, melyet reggel azon külömbéggel, hogy felül a lá Drágffy-huszárok, zöld gallér és zöld hajtókát dízeleg rajta.

Kärbament jó ötlet, no lesz róla mit beszélni.

Mindjárt a bál elején — hogy déli merészségét jóvátegye — odalépett. Ilonkához Csömör-Jóska és félkérte őt az első csárdásra.

Köszönöm, nem tánczolok.

— Állt a lábán nem tánczol a kisaszony?

— Nem, csak küld önöseten; mondá Ilka.

Csömör Jóska majd elszédült e szavakra, ilyesmi Ruczahát és vidékének messze híres förtenczerével még nem történt. Rögtön össze hivatott a ruczaháti ifjuság és egyhangu szavazattal elhatározottatott, hogy az uri ifjuságon történt ilyen

sérelem következtében a Telkesék Ilonkájával (a ki különben is angol kisaszonyt akar játszani Jász-Kis-Kun-Ruczaháton) — ma és egyáltalában minden 600 első osztályu földje daczára nem „tánczoltatik.”

Hanem azért — hallatlan merészség! — a Telkesék Ilonkaja se el nem pírul, se rögtön támadt főfájás miatt a balt el nem hagyja; ott ül gúnyos mosolylyal arczán és vigan cseveg száraz gouvernante-jával.

A bál javában folyik, vigan lejtének a párok, csapongó jókedv van a ruczaháti casinóban; a jó szépen fejlőd és részben mára ki is fejlődött szüzi hajadon úgy látszik régen elfelejtette már a zöldhajtókás huszárokat, persze úgy is csak cifra nyomoruság, az, zsoldért, nyomorult havi lénungért játszani a vitézt és kóborogni örökké, mint a vándor cigányok.

Hánem most hirtelen kitarul az ajtó, zöldhajtókás közuszár keresi a tekintetes szolgabíró urat kezében egy nagy levél.

A muzsika hirtelen áll meg, a tánczolók ámulva oszlanak szélylyel, a mamák is ott hagyják erős posztiojukat. A szolgabíró ur a terem közepén áll meg, átveszi a levelet és átadja a hirtelen mellette teremt segédszolgabírónak, hogy olvassa fel (ő neki úgy látszik, dörogál ez a función) Hálotti csend. A segédszolgabíró ur amár ismert hangon olvas, amint következik:

Híva a tánczoló!

Körmegye alispán hivatala. K. 1836. máj. 17.

Tek. Akász Sándor urnak, a ruczaháti járás szolgabírájának.

Közbenjött akadályok miatt, a csász. kir. 17-ik számú

H I R E K.

— (A g y m n á s i u m) nyári vizsgái a múlt héten szokás szerint egész mozgalmat idéztek elő városunkban. A vidékről számos szüles egyházi férfi jelent meg e vizsgálaton, melyek Osztrólczy Géza hányakerületi felügyelő s Áchim Ádám esperes ur elnökle mellett tartattak. A közvizsgálatot f. hó 20-án este a szokásos gymn. hangverseny követte, mely nagyszámú közönség részvétele mellett igen jó sikerrel folyt le. Az előadó tanulók közül Kuczky Zoltán szép hegedűjátékával s Szabolcska Mihály és Székács Pál szavallatával különösen kitűnt.

— (A f ő g y m n á z i u m i) disztornászok részére jutalomtárgyakat adományozó hölgyek névszerint Horpácsi Juliska, Csicsa Mathild és Delhányi Otti kisasszonyok, valamint a helybeli nőegylet pénzbeli adományaért fogadják a tornafőnök köszönetét, Szarvas 1882, jun. 23.

— (A l ó l i r o t t) ezennel értesitem a t. cz. szüleket és tanügybarátokat, hogy nyilvánossági joggal ellátott leánytan és nevelő-intézetemben az évi vizsgák folyó év június hó 30-án tartatnak meg — Szarvas, 1882, június hó 25-én, Csicsa Mathild az intézet igazgató-tulajdonosa.

— (É r t e s í t é s.) Alolított tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy az iskolai helyiséget a Nagytemplom-utcába (pösta-utca) helyezem át. — Egyszersmind köszönöm az eddig tanúsított bizalmat intézetem iránt s kérem továbbra is. Azonkívül kérem a jövő 188²/₃-ik tanévre minél előbb a beiratkozást, hogy annál jobban megfeleljek a bennem helyezett

Drágffy huszárezred 4-ik százada nem mehet Dajnára és rögtön intézkedésem folytán meg ma éjjel állandó szállására, Ruczahátra vonul. Kérem ezt hivatalosan tudomásul venni.

B é k á s s y, alispán, m. p.

Egetverő éljen, minden arcz kiderül, zagyva csevegés indul meg, a hölgyek azt se tudják, hová legyenek örömlükben.

Végre a szolgabíró ur harsány szavára csend áll be ismét. A szolgabíró ur, nem mint hivatalnok, hanem mint békés polgár, a polgárság és hadsereg közötti jó viszony fenntartása céljából, de meg, mivel hogy e késő éjjeli órákban ünnepélyes fogadásról különben sem lehet szó — indítványozza, hogy egy rögtön megváltandó küldöttség legyen menesztendő krassói és szörényi báró Nyaktilló urhoz a csász. kir. 17-ik huszárezred 4-ik derék századának vitéz kapitányához, amely szívélyes polgári fogadás tolmácsolása után a lovagias tiszti-kart meghívja szerény mulatságunkra. — Egyhangú helyeslés.

A szolgabíró ur minden alkotmányos választási szabadság ellenére, az elvonuló 10 tagú küldöttség élére áll.

A teremben tánczról most már szó nincs, a hölgyvilág a mellékterembe vonul, mindenki talál ruháján valami igazítani valót, a fontos és izgalmas jelenetre, amely küszöbön áll; ez epizódot a Csomor Jóska arra használja fel, hogy az utolsó szobába vigye el a bandát, ahol azok az ő privátnótáját huzzák el. A Jóska magyon genirozta az az utolsó fontos bankó, amely szóló unatkozott zsebében.

Majd meg két tenyeres-talpas szolgáló foglalja el az

bizalomnak. — Szarvas 1882, jun. 25-én. Tisztelettel Csicsa Mathild az intézet-igazgató tulajdonosa.

— (A f ő g y m n.) disztornászok tornamutatványai nagyszámú közönség jelenlétében e hó 19-én eléggé sikerültek. A mutatványok rend és csapatgyakorlatokkal vették kezdetüket, melyek zenekísérettel tétetvén, a nézők figyelmét nagyban lebilincseltek műlanczhoz hasonló alakzataikkal. Ezt a szertornázás követte, melyben szinte láttunk új gyakorlatokat s nem egyet olyat mely egyleti tornászoknak is dicsőségére vált volna. Tekintettel a tornászok testi ügyességére, főképp pedig arra, hogy a tornászokat kiki mily szorgalommal látogatta: a következő ifjak részesültek némi csekély jutalomban: Michnay Gyula nyert egy szivartárczát és 2 forintot. Kutlik Dani egy szivarszipkát és borostyánkoszorút, Töttösy Árpád egy bokrélatát és 2 forintot: Spät Henrik 3 forintot; Zvarinyi Lajos 2 forintot ezüstben; Töttösy Kálmán egy óratartót. Nánásy Imre borostyánkoszorút és 2 frtot; Leszich László egy érmet magasugrásért a gyulai sport-klubtól. Weber Károly Tóth Mihály és Liska Samu egy-egy ezüst frtot. A nézők közt láttuk Zsilinszky Mihály orsz. képviselőt; Osztrólczy Géza urat, a hányakerületi egyház felügyelőjét és számos vidéki urakat és hölgyeket. Általában ugy a tornászok ügyességében, mint a publikum érdeklődésében nagy haladást jelezhetünk.

(H a l á l o z á s) Hajnal Ábel békési ref. lelkész s a békés-bánati egyházmegye nyugalmazott esperese hosszas szenvedés után f. hó 18-án élte 81-ik évében jobblétre szenderült. A megboldogultban mind azon erények egyesítve valának, melyek a jó hazafit, családapát, lelkészt jellemzik. Temetése a közrészvét impozáns nyilvánulása mellett f. hó 20-án ment végbe. Emléke maradandó lesz az egyházmegye előtt s a békésiek szívében. A gyászbeszéd alkalmából kiadott családi jelentés így szól: „Özvegy Hajnal Ábelné született Sipos Eszter

elhagyott táncztért (mint károgó holló a csatatért), hogy vizes rongyokkal, csutakokkal mossák fel a „világot jelentő deszkákat”. Bizony Ruczaháton nem minden bokorban terem egy-egy lovag, gróf vagy báró!

Végtére mindenki elfoglalja helyét ismét, komoly és ünnepélyes csend áll be, a lányok arczáról hiven tükröződnek le a megújult reggeli ábrándok.

Hosszu várakozás után végre megjött az üdvözlő-küldöttség, a szolgabíró ur derült arczáról könnyű volt leolvasni, hogy már veszendőnek vélt szép szónoklatát sikerült neki mégis elmondani. A hölgyek körülvették a diszküldöttség minden egyes tagját, megtudandó, hogy vajjon szépek, barátságosak-e azok a huszártisztek és tudnak-e magyarul.

Az első két kérdésre a magas küldöttség tagjai határozott választ adni márcsak azért se tudtak, mert a piacon olyan pokoli sötétség volt hogy a szolgabíró ur is a nem a kapitánynak, hanem egy sűrűfürtös manipulans őrmester előtt tolmácsolta Ruczahát mezővárosa békés polgárainak üdvözlését és barátságos érzelmeit és az a fránya őrmester csak a remek szónoklat és háromszoros éljenzés után mondta meg, hogy a kapitány ur: br. Nyaktilló amoda áll a balszárnyon; a mi pedig a harmadik kérdést illeti — hogy a tiszturak tudnak-e magyarul — arra sem adható határozott válasz, mert az újlag, azaz másodszor is elmondott üdvözlő beszédre a kapitány ur csak annyit mondott, hogy: Mein Herren. ich danke sehr — hab acht, Companie marris!

A többit pedig ime most tolmácsolja a szolgabíró ur.

„Hölgyeim és uraim! A cs. kir. 17. számú huszárezred

s gyermekei, István, neje Farkas Anna, gyermekei: Anna, Béla, Róza és József; Antal, neje Reiter Ilona, gyermekek: Ilona: Eszter, férje Kovács László, gyermekeik: László Eszter, Ágnes, Lotti, Erzsébet és Géza; Albert, neje Farkas Gizella, gyermekeik; Erzsébet, Albert, Margit, Gizella; Elek, gyermeke Elek; valamint Sipos Sándor, Sipos Antal: özvegy Mészáros Károlyné Sipos Juliana s ezek gyermekei; Sipos Klára; özv, Sipos Józsefné; özv, Zsadosy Istvénné, Hajnal Rebeka és gyermekei — s elhunyt testvéreinek gyermekei; maguk s számos mindkét ágból rokonaik nevében, mélyen megsomorodott szívvél jelentik, forrón szeretett férje, páratlan gondos, tisztelve szeretett édes atyjok, gyöngéden szeretett édes atyjok gyöngéden szerető nagyatyjok; testvére, sógoruk, rokonuk; nagytiszteletű HAJNAL ÁBEL urnak, a békési ref. egyház 41 éven keresztül hitelkipásztornak, a békés-banati egyházmegye nyugalomra lépett esperesének a Ferencz József rend lovagjának élte 81-ik évében, boldog házasságának 47-ig évfordulati napján végelgyengülésben történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. é. június hó 20-án délelőtt 10 órakor tognak a ref. templomban tartandó könyörgés után a szélnalmi köztemetőben nyugalomra tetetni. Áldás és béke lengjen porai felett! Békés június 18-án 1882.

— (Tűz) ütött ki városunkban f. hó 22-én reggel 8 órakor, mely egy melléképület tetőzetét elhamvasztotta. A gyorsan érkezett segély csakhamar elejét vette minden további bajnak.

— (A szarvasi) izr. orthodox hitközség által fenntartott felekezeti iskolában a közvizsgálatok f. hó 25 és 26. napján fognak megtartatni.

— (Meghívó.) A békésvármegyei tanító-egyesület 1882. július 3-án B.-Csabán közgyűlést tart, melyre az egye-

4-ik vitéz századának tisztikara el van ragadtatva a kedves fogadtatás (értsd remek szónoklatom) által de szívélyes meghívásukat — hogy jelen szerény és az ő tiszteletükre rendezett tánczvigalmunkat becses jelenlétükkel tisztelnék meg — a mai fáradságos lovaglás miatt nem fogadhatják el . . . (Nagy lehangoltság) Csupán a főhadnagy ur — Ritter Bruno von Strumfluth — jelenté ki, hogy ő a tánczra még halálos ágyán is hajlandó lesz és azért előre is böcsánatot kér, ha pár percz múlván — málhái csak holnap érkezvén meg — egy kissé megvedlett uti öltözetben bátorkodik megjelenni. (Általános helyesles.)

A főhadnagy, Ritter Brunó von Strumfluthot, ismerte már az egész tarsaság, ha másképp és máshonnan nem is, hát legalább a Telkes Ilonkák háza faláról. Az Ilonka kisasszony is fülig elpirul a szolgabíró ur beszédjére, sokan azt hiték, hogy tán azért, mert az ő katonájáról van szó. Pedig korántsem azért, Ilonka mindarról, a mit az unalmás Ruczaháton átél, mind arról, a mi egy titkos vágyaktól és és ábrandoktól telt ifju leányszível hevíteni tud — rendes naplót vezet, ma délután is megírta szépen a csufos fogadtatási ünnepélyt, szépen úgy amint az ő szeszélyes képzelme sugallta, lefesté a hozzájuk szólásolt és odébb állott főhadnagyot és irt még sok egyéb bohóságot, hanem az még mind nem tette semmit.

De azt a naplót ő kitarva és félben hagyva a szép május elsejének történetét a béli készületek között ott felelte az asztalon, az az asztal pedig ép abban a szobában van, a mely a főhadnagy számára volt kirendelve.

Most a főhadnagy bizonyára hazament, ott meglátja az asztalon a t a szép diszkötésű könyvet, azt a sok felkiáltó-

sület tagjai s a nevelésügy barátai tisztelettel meghivatnak. A közgyűlés tárgysorozata. 1. Július 2-án d. u. 4 órakor igazgató bizottsági gyűlés. 2. Július 3-án d. e. 7—8-ig mintaszerűleg felszerelt népiskolai tanterem s kézimunka-kiállítás megtekintése. 8—9-ig gyakorlati tanítás a beszéd és értelem gyakorlatokból 1-ső osztályu növendékekkel. Előadó: Saláth Tamás, 9 órától közgyűlés. Ennek tárgyai: a) Elnöki megnyitó. b) Az egyesület évi munkásságáról szóló jelentés. c) Miként lehetne a tanyai iskolákat az Alföld, különösen Békésvármegye viszonyaihoz képest helyesen rendezni? Előadó: Benka Gyula tanítóképző-intézeti igazgató. d) A tantárgyaknak egymáshoz való viszonya. Előadó: Donner Lajos polg iskolai igazgató e) Jelentés az 1881 év aug. havában tartott országos képviselői tanító-gyűlésről. Előadó: Németh Lajos. f) A tagsági díjak megosztása. Előadó: Rohay János. g) A dél-magyarorszázi tan. egyes. átirata a tanegyesületek által megynként létesítendő szeretetházak tárgyában. Előadó: Símkó István. h) A bíráló bizottság jelentése a pályamunkákról. i) Pénztárnoki jelentés. j) Könyvtárnoki jelentés. k) Tárgyalása azon írásbeli indítványoknak, melyek a közgyűlés előtt legalább 10 nappal az elnökséghez beuyjtattak. 1. l) Tisztújítás. B.-Csaba, június 15. 1882 Németh Lajos egyes. elnök.

— (A szarvasi) rom. cath. fiúiskola évrő vizsgálatára Dinya János plébános elnöklete mellett nagyszámu közönség jelenlétében f. hó 21-én tartatott meg. A vizsgálat mintaszerű eredménye mellett különös figyelmet keltett azon körülmény, melyszerint ez iskola magyarosító hatásának ismét fényes jelét adta szemben számos tótajkú növendékkel, kik a magyar nyelv elsajátításában bámulatos előmenetelt tanúsítottak. A nyújtott szép eredmény méltó dícséretére válik Lic htenverther Antal tanítónak ki szakértelméről és ügyszeretéről régóta ismeretes. A vizsgálat végén a magyar nyelvben legtöbb

jelt az utolsó lapon . . . Istenem, ha azt eltalálják olvasni ő nem tudna többé annak az embernek a szemeibe nézni, oh az szörnyű, az rettenetes volna! De igaz! . . . hátha az ő katonája nem is tud, persze hogy nem tud magyarul! . . . Hiszen azok a katonatisztek nem is szoktak magyarul tudni. Majd megváltik! Senki sem várta nagyobb izgatottsággal — bár feszült figyelemmel lesté az egész hölgyvilág — a főhadnagy urat, mint a szép Telkes Ilonka. A zené megszólal újra és tánczra kell az ifjuság ismét.

Kardcsörrenés! Az ajtó nyílik és belép rajta a főhadnagy ur. — A ruczaháti hölgyek, a kik csak vidám novellétekből ismerik, de elevenen sohasem láttak katonatisztet, minden várakozás fölött megvalának lepéve; ölnél magasabb férfi volt a főhadnagy, közepén kiborotvált arcz, villáskó fekete szemek, hollófekete haj. A természet arányos és dőlözög mit a fényes egyenruha csak fokozott.

A főhadnagy mosolyogva nézett széllyel, nem tudta kihez forduljon és nem volt, aki megszólítani mérté volna. Végre bejött a mellékteremből a szolgabíró ur, a ki épp egy szónoki remeknek nevezhető toasztot mondott, karonfogá a főhadnagyot és bemutatá sorra a ruczaháti 35 jól nevelt hájadonnak. A főhadnagy egy szót sem szolt mindéddig, Telkes Ilonka tehát, a ki most most jött harminczhatodiknak, — dobogó szívvél várta a nap hőst és midőn a főhadnagy udvariasan meghajolt előtte, mérészen kérdé tőle hogy „sprächen Herr Oberlieutenant ungarisch? „Kleinen blauen Dunszt — mein Fräulein“ volt rá a válasz. — Ilonka boldog volt és midőn a főhadnagy egy keifingője kerte fel őt, jó kedve nem ismert határt, amiért az igen tisztelt munkák nem is késtek őt állandó őrhelyeiken állandóan meg is ism.

előmenetelt, tanusított tótajkú növendékek közt jutalmak osztattak a takarékpénztár s a nőegylet adományaiból, végül az egyház új plébánosa, Dinya János emelkedett, szellemű beszédet intézett a jelen volt növendékekhez s szülőkhöz különösen figyelmeztetve a tót ajkuakat a magyar nyelv elsajátításának előnyeire úgy hazafias, mint művelődési szempontokból.

— (Táncmulatság) A szarvasi óvoda-egyesület igazgatósága júliushó 1-én egyleti czélokra a nélt, Grf Csáky Albiné urhölgy tulajdonát képező Anna ligetben táncmulatságot rendez. Az ide vonatkozó meghívók már szétküldettek. A rendezőség mindent el fog követni a mulatság sikere szempontjából, s tekintve azt, hogy a multkorra tervezett, de a kedvezőtlen időjárás folytán csupán szűk körben tartott óvodai mulatság, iránt igen nagymérvű érdeklődés volt észlelhető, reméljük, hogy ezuttal a várt eredmény nem fog elmaradni.

— (A megyei) árvédelmi munkálatok körül felmerült kisajátítása teendőik vezetésére kisajátítási biztostul, Dr. báró, Braunecker Lajos budapesti ügyvéd neveztetett ki a kormánybiztosság által, ki a munkálatokat Békésen már meg is kezdette.

— (Zsidókiyándorlás) Hamburgon át. Az oroszországból Hamburgon át kivándorló zsidók áradata napról napra növekedik. A mult hónapban 7000-nél több zsidó vándorolt ki Hamburgon át Amerikába s e hónapban legalább is meg fog e szám kekszereződni. Májusban összesen 14,453 ember kelt át Hamburgból Amerikába s ezeknek is legalább fele orosz zsidó volt.

— (Vakmerő) kalandra akar vállalkozni egy Norman Fred nevű fiatal norvég, arra, t. i. hogy egy egyszerű kis sajkán átkel az atlanti óceánon. E czélra egy 12 láb

hosszu, 4 láb széles és 2 - 2 és fél mély csónakot készítet, melynek két orra fődött lesz.

— (Egy köztársasági) Bourbon. Párisból írják e hó 12-ről: Montpensier herceg (a királyi Bourbon-családból) tudvalevőleg 1869-ben párbajban agyonlőtte don Henri de Bourbon, a volt spanyol király öcsét. Az elesett don Henrinak idősb fia jelenleg a spanyol hadseregben szolgál és minap a királyi palotában találkozott Montpensier herceggel, ki atyját megölte, ezt nyilvánosan fölpofozta az egész udvar jelenlétében, azután a királyhoz közeledett, hardjat kettétörte, lábaihoz veté, kijelentvén előtte, hogy őt nem szolgálhatja mert köztársasági. A fiatal ember e miatt jelenleg fogságban van és még nem tudhatni, hogy mi fog vele történni.

— (Szerecsétlen) léghajózás. Simmons az ismert léghajós szombaton délután egy óraker a Madonba való sir Claude Champion de Crespignyvel, a „Colonel“ léghajón a csatornán át Franciaországba indult. A felszállásnál a léghajó a nagy szélvész által egy kőfalhoz úgy oda sodortatott, hogy az utitársnak két helytt tört el a lába és 15 lábnyi magasságból úgy zuhant alá, hogy egy két oldalbordája is összezúzódott. Egy nézőnek a ballon hozzácsapódása által szintén betört a hátgerince. Simmons bár keze megrándult tovább folytatta utját és nyolczvan perczezel később Arrasban francia földön szállt le.

— (Majszámunkhoz) mellékelve veszik t. olvasóink a „Pesti Hirlap“, „Magyarország s a nagyvilág“ czimű lapok s a Légrády-tertvérek könyvkiadó hivatalának irodalmi hirdetését, melyekre e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Felelős, szerkesztő és kiadó tulajdonos: Sipos Soma.

Egész éjen át Ilonkával foglalkozott az egyhanguan „legszebb huszár“-nak nevezett főhadnagy, csevegtek, nevetgéltek együtt. Ritter Bruno von Sturmfluth meglátszott, hogy Ilonka által, a ki csapongó jó kedvében volt, — el van ragadtatva.

Csomor Jóska azt a hírt terjeszté a teremben, hogy a főhadnagy már per tu is van Ilonkával, minthogy az egy regimentből való tisztek között úgy szokás az; Ilonkának pedig ép olyan zöld hajtókája van mint a főhadnagynak, a Kérész Pista pedig esküdni merné, hogy az a zsoldos német Ritter valahogyan megszagolta azt a 600 carastralis hold földet úgy blinder csak nem lehetne olyan zikker ándungja. (Pista ur most jött a ferblitól.) A többi 35 ártatlan ruczaháti leányzó csak most az egyszer sajnálta, hogy nem tud németül, mert különben bizonyára ő volna most az est hősnője és nem az Ilonka.

Czudar irigység! Mi ha a német nyelv elegendő volna az ügyösségre!

A táncvigalomnak vége volt. Egy álló hónapig nem beszéltek egyébről Ruczaháton, mint Telkes Ilonáról és Ritter Bruno von Sturmfluth főhadnagyról.

Szörnyűség, hallatlan botrány, hogy egy előkelő ruczaháti leány olyan könnyedén odadobja magát egy jöttment katona tisztnak! Ne meglátszik rajta, hogy apja-anya régen elhalt, jól is járt ezt a tisztességes ur háaspár, hogy meg nem érte ezt a gyalázatot, hja így van az, ha hiányzik a gondos anyai nevelés. — ide vezetik ez ártatlan leánykák azok a pesti anglus kisasszonyok! stb. stb.

De egyszerre — mint menydörgésre a libagógásnak — vége szakadt a pletykának. A „Ruczaháti Fullajtár“ legújabb számában a következő kis hírecske jelent meg:

„Hymen Ritter Bruno von Sturmfluth, a cs. kir. 17. számú Drágffy-huszárezred, nállunk igen vitéz és lovagias főhadnagya eljegyezte néhai Telkes Lajos és neje szül. Békassy Czeczilia kedves és művelt leányát. — Telkes Ilona kisasszonyt.“

Ugyancsak a „Ruczaháti Fullajtár“-ban jelent meg nemsokára egy hirdetés, mely szerint: „A ruczaháti hatáiban a nyári laposban fekvő 600 hold első osztályú szántó föld (holdját 1600 ölével számítva) szabad kézből eladó értekezhetni Akác-Sándor szolgabíró ural.“

A Telkesék ősi birtokát megvette 120 ezer forintért a Kohn bérló — Ritter Bruno von Sturamfluth főhadnagyt pedig egy év mulva kinevezték Bécsbe cs. kir. testőrtisztté és nem lehetetlen, hogy a Telkesék Ilonkája ezóta már tánczolt is az udvari bálokon.

Egy szép tavaszi napon megfűtték Ruczaháton a trombitákat, a zöldhajtókás huszárokat áttették Serajevóba. A szolgabíró ur ismét remek búcsúbeszédet tartott és ezzel beállott a régi csend Ruczahát mezővárosában ismét.

A hátramaradt 35 jól nevelt ruczaháti leányzó pedig ott virul még mindig. Hja, mert

„A viragnak megtiltani nem lehet,

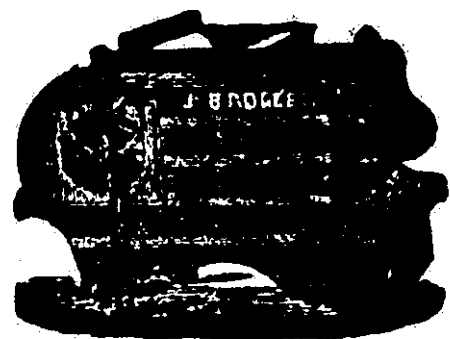
Hogy ne nyíljék ha jó a szép kikelet.“

BROGLE JÓZSEF

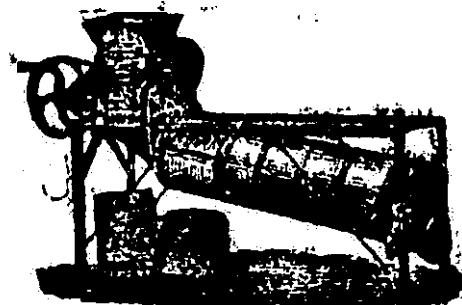
gép és rostalemez gyára Budapesten

Gyár: vácsi ut az osztr. államvaspálya közelében. **Raktár:** vácsi körút 68 sz.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait mint:

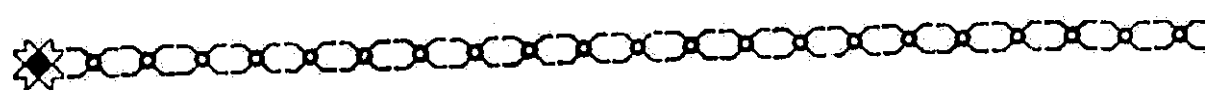

Trieuröket változó rostával
Tisztítógépeket szelelővel
Különlegességeket malmok számára
28.466 szabadalmazott hármasekéket

Cséplőgép-rostákat lyukasztott és hasított lemezeket

vas, acél, és horganyból, valamint mindennemű gazdasági gépek és szereket.
Árjegyzékek kívánatra ingyen.

Egy jó házból való 13. 14 éves tii

azonnal felvétetik

Mázor József fűszerkereskedésébe Szarvason.

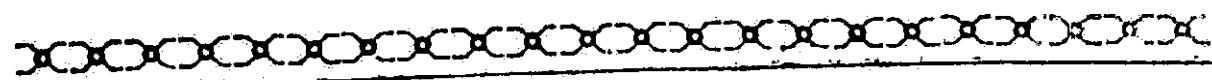
Bordács Máté mezőturi

vas és fűszerkereskedésébe

egy jó házból való 13, 14 éves

f i ú

azonnal felvétetik

GUTJAHR és MÜLLER Budapesten

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár (ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER)
a Margit-hid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára.

Járgány-cséplőgépek.

Szelelő-rosták.

Kukoricza-morzsolók.

Szeckavágók,

Borsajtók.

Különlegességek malmok számára.

Duplamalmok.

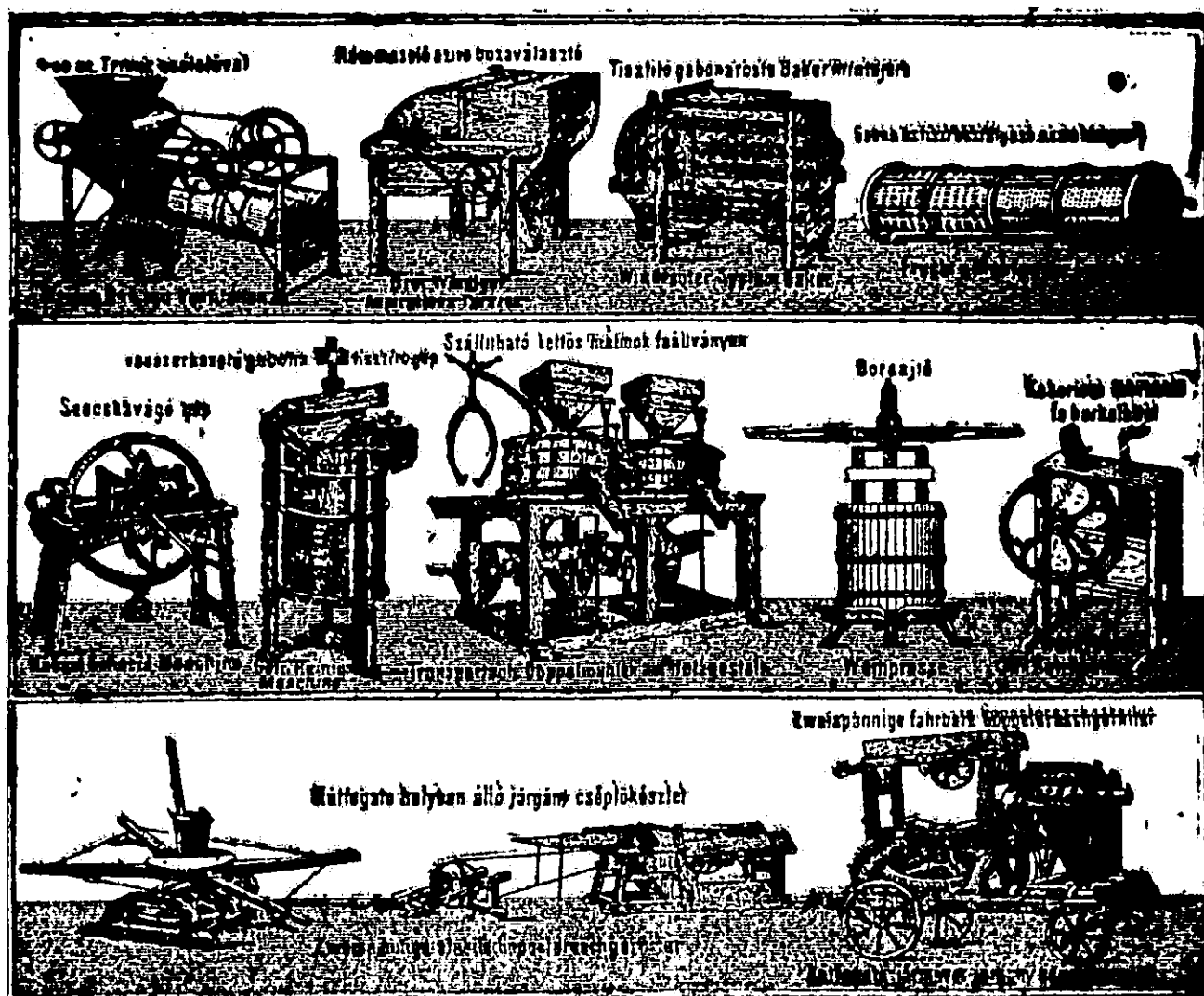
Malom trieur-hengerek.

Gabona osztályzó hengerek.

Koptató-gépek.

Daraválasztó-gépek,

Tarárok, Detaherök.

Malom-alkatrészek u. m.

Traúsmis siók.

Szijkerekek.

Rostalemezek:

Cséplőgép-rosták.

Liszthengerszítak.

Koptató lemezek.

Ráspolylemezek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve,

Gyári raktár és képviselőség Szarvason Elefant Pál urnál.

„ÁRPÁD” IRODALMI ÉS NYOMDAINTÉZET

S Z A R V A S O N,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos iven,

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

minden alakban,

ÜGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK.

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK,

levélfejek és levélborítékok, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosb árakon állittatnak ki.

 Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Az Árpád intézet ügyvezetősége

Szarvason.